

ساله و يهري ژماره و 8 ي

هۆرامان

سەرنوسەر ئاسۆ بياره يی

assobvari@yahoo.com

www.hawramanet.tk

گۆفاریوه کولتورین سەرو تۆرە و ئینتەرنییتیۆ بەرمشۆ

بابەتییکی ئی ژمارەیه

چی مشۆم گۆش دەیمی بە زوانو ویمما؟ ئاسۆ بیارەیی-13-2-2007 سوید

ئەگەر بە کوردمان دەزانن زمانەکەمان قەدەغەمەکەن! ئاسۆ بیارەیی/ 3-6-2007 سوید/

نووستەیی بە زوانوو ویتا شەرەفا پەیتا. ھۆرامان عبدوئەرەحمان

تندی و تیژی. سیامەند ھۆرامی/سوید

ھەسارە و دۆعا. دارەکقە

پەیی ھەئەبجەیی وەھارو موزەخانوی. ھەورامان عەبدوئەرەحمان/1999/3/28

چی تلیاک ھۆرامانەنی وەلا بیۆ !!! ئەردەلان عەبدوئەلا/ 15-2-2007 ئەئمان

پروۆسەیی خۆیندن ئە ھەورامان/ ئاسۆ کۆچەر (2007/3/25)

چی مشوم گوښ دهیمی به زوانو ویما؟

ناسق بیارهیی

2007-2-13 سوید

زوان یو چا کۆلهکه گرنگا کسهایمتی مروڤیا، نهگس هر مروڤیوه زوانیش نهیو قسیش پهنکرو، ناسنامهش نیا. هر پۆکی که داگیرکریوه ولاتیوه داگیرکرو، یهکه همگامش به یاساغ کردی زوانو نا نهیوه دهست پههه کردی. زوانو هورامی که یون جه کۆلهکهکا زوانو کردی، سردهمیوه، ورو نهیوهی دهسلاتو هورامیهکا لاوز و بی لانه کۆتس.

بیوه مروڤی پیهونا به بیوه زمانیه. هرچی باسهه پۆچی پیهوستا هورامیهکی زوانو ویشا پیسه بهشهکا تهری کردی، وانا و سووری با سهر وانهی که داواو مافو ویشا پیسه هامولاتی کردی جه دهسلاتدارا باشوورو کوردستانی کرا. نهرک و نا دهسلاتیچهنا ناهرماتی کریو پهی یارماتی ناو زارولا که سورانای مزانا.

کاریگهری زوانی هرچانه مهمدرو، بهلکو وهر وانهی زارولای کوردی زوانو ویشا خاس مزانه، فریشا هر زوو واز جه وانا مارا ناچار خراپترین هرمانشا دهست گنۆ، بهلام زارولای نهیوهکا تهری پیسه فارس و پۆلندی. هتد ههمیشه نینی زانکۆنه وانا و هرمانه یپاکهشا دس گنۆ.

ویشا مزانا، مهتاوا زوانه بیگانهکیچ فیربا. ولاتیوه پیسه سویدی زوو دهرکش پی کیشیه کمر و جهگرد فیرگیومه، خویندکارهکی پال و زوانی سویدینه، زوانو ویچشا وانا.

کهواته زوان دیسان راسا کۆلمکی بیهینه، نهگس مرو زوانیوهش نهیو، ههمیشه ئینا دماوه مهتاو وانهی گهرکشا وچوش، باسش کورو، مروڤی بی زوان ههمیشه وابستهن به کسهکا دهوریهیشو.

چی مشوم گرکس، گر مروڤیوه زوانو ویش پاریزانو، نمونی فرینی پهی وانهی که زوان کاریگهریش چیشا سهر مروڤیو: پهی نمونهی، زارولای نا پهناهره که ئینا نهوروپانه و مهتاوا دریزه بهواناکهیشا بدا، هۆکاری سهرمکیش گیلۆه پهی وانهی که نا زارولای زوانو ویشا خاس مزانه، ورو وانهی زوانو

جه گهلو کردی کورو و ناگاش جه زوانو و فهرهنگو هورامی بو. ناخر فرمچیشنی هرولاتیوهه بو، نیشانه و دلهمهنی نا نهیوهیینه، به مرچی نا دهسلاته بهیهک چهه تهماشه و هاوولاتیویش کورو.

زوان نا نامرازنه که پیوندی مروڤهکا ناسان کورو و فرمگهلن کاریش پههه مهسهری با، پهی نمونهی، بهراو زوانیو، وشهویسی، هاتوچو، قسهکهردهی، داب و نهریت و دیالوگش پههه بهسیوه. کهواته چن سهختا نهگس زوانو کسهیوه یان تاقمیوه قهدههکریو. ئیمه پیسه کردی نا نهیوه تالمهه همن که عرهو و فارس و تورک چیش به زوانو کردی کرا و چن قوربانیمادان.

وهرو روشنایی تایههتمدیهکا زوانی، ساله سهرهتاییهکی زوانی فره کاریگهرینی پهی وانهی زاروله تاوو زوانیوه خاس فیربو. پۆکی پیوستا گوښ دریو پا زاروله هورامیا که بهشش سالی بهکسر دس کرا بهوانو سورانی و عرهی، ماف و ویشانه وانیوه هورامیشا بو، که یارماتی دهربو که سورانیهکی یوانه. نهگینا دورنیا فرمشا نیمهنا واز جه وانا بارا، چونکه سورانی وانهی پهی نا زارولا، پیسهه زوانیوه بیگانهی و مه یواشه

وهشلی واتیما چی

دالانی (یونان)

ولهینی هرمانیشا کهردی بو واتهنشای چی؟ چی؟ ئی هرمانی کهرمی یا چیش نهکهرمی؟ چی پاسه وچمی؟ یا چی نهوچمی؟

یو زانو چی پا منیو مروچیوره و کوشوش، چهنی ولی باخهه کهنو، چهنی تهوهنی وزو سهروو راو خهلیکی. یوتس بو به دز و کوشههده و ویرانکس. ئینیشا زاندى چی، چورن مزانو چی؟ تهوهنی و داری زانا بزیا چورن پههشا مهکریو وچا چی؟

ویما که نهزانما وهلات و نایین و کوردایهتی چی؟ چورن نهپرساما بیهی و نهییهی ئینیشا چی؟ بهراوردی کهره بهینوو لا ویما و وهلاته ژیرهکا مهوینی ژیاوی نادیشانه، زانای ئیمه پهی ژیاوی، ناومخته مزانی، چی؟ هرمانی کرا یا چیوی وچا، چیوی بهر بهرا یا بهر نهپهرا، مهیا دنیاوه تا روئ ملا فیری کریینی هر ماچاوه چی؟ نهوچدی گولا فره وچمی، چی؟ ههره سهرشههه کهم وچو، چی؟ کهم واتیما بی چی نهیاوایمی چی. نهزانایما کهرد کهم واتیما، چی؟

نهوچدی گولا فره وچمی، چی؟

**ئەگەر بە کوردمان دەزانن
زمانەکه مان قەدەغەمه کهن**

**سەرەتای زمانی یه کگرتووی کوردی به
قەدەغەکردنی عەرەبی**

دەست پێ دەکات، ئەک سانسۆرکردنی هه ورامی

..و

ناسۆ بیاریی

2007-6-3 سویندا / رەخنە و بۆچون

پێم نامۆیه که ئەو تاقم و گروپ و کەسانە لەلایەک جاری
قراڤی بەشە گرتگەکانی زمانی کوردی دەدەن. کهچی
گه وره ترين باوهشيان بۆ زمانی عەرەبی و تورکی
کردوووه تهوه و بلندگۆی حزبه کانیان به زمانی
داگیرکه رانه و تاوانیش دەدەنە پال ئەوانه ی به رگری له
بوونی خۆیان ده کهن وه کو کوردیکی دلسۆز.

پێم وایه به پێچهوانه وه یه، ئەوه ی زمانی داگیرکه رانی
کوردستان په سه ند ده کات، له ژێر هه ر بیانویکدا بییت، به
بیانوی ئاین یاخود بیانوی نزیك بوون له نه ته وه ی
سه رده ست، گه وره ترين خزمه ت به ئالا هه لگرانی
ته عریب ده کات.

بزاوندی ئەو جۆره باسانه له کاتیکی وا ناسکدا و بڤ
به رنامه یه کی زانستی، بیچکه له وه ی که ته واو که ری
به رنامه ی داگیرکه رانی کوردستانه له لاوازکردنی
یه کگرتووی گه لی کورد، هه یج تر نه یه. بۆ؟ چونکه تا ئیستا بۆ
نموونه زۆربه ی هه ورامیه کان خۆیان به به شیک له گه لی
کورد زانیوه، بیگومان کرمانج و زازایی و.. به لām ئەگه ر
بۆچونی ئەو کەس و تاقمه کورتبینه سه رکه ویت، بیگومان
نه ک ته نها هه ورامیه کان به لکو پیکهاته کانی دی زمانی
کوردی، ده بینه نه ته وه ی سه ربه خۆ و هه ستی یه کگرتوو یان
تیا نامییت.

له به ر ئەو هۆیانه ی سه ره وه، تکایه به سه چیدی له ژێر
په رده ی زمانی یه کگرتووی کوردیدا، سووکایه تی به
به شه کانی دی زمانی کوردی مه که ن و ریزه کانی گه لی
کورد تیگ مه دەن و نه خشه ی داگیرکه رانی کوردستان،
به تاییه تی عه ره ب له باشووری کوردستاندا جڤ پراکتیزه
مه که ن! چیدی سه ر له گه لی کورد مه شیوین به و جۆره
باسانه و کاتی نه وه کانی داهاوو به فیژبوونی زمانی
عه ره بی و تورکی و فارسی به فیژ مه دەن! بۆ
ئاگاداریشتان سۆرانی هه رگیز زمانی یه کگرتووی کوردی
نه بووه و ناییت، ئەگه ر په زامه ندی هه موو پیکهاته کانی
دی کوردی تیا نه بییت!

پێم سه یره ئەوانه ی که لافی کوردایه تی و دیموکراتی لی
ده دەن، هه میشه له هه ولدان بۆ په راویزکردنی شیوه
زمانه کانی تر، وه کو هه ورامی، کرمانجی و زازایی.. که چی
له هه مان کاتدا له ژێر په رده ی به کاره ی تانی عه ره ییدا
زمانی کوردی سه رکوێر ده که نه وه و به بڤ گوێ دان به
هه ستی خه لک و به شه کانی دی زمانی کوردی، ووشه ی
عه ره بی به کارده هیتن و ته نانه ت شیوه زمانی سۆرانییش
لاوازه که ن. له لایه کی تریشه وه بۆ شارده نه وه ی
ته عریبکردنی کوردستان و له ده ها بیانو ده گه رین بۆ
به جڤ گه یانندی نه خشه ی داگیرکه رانی کوردستان له
دابیرینی به شه کانی زمانی کوردی له یه کتر و ئاژاوه
نانه وه..

خوزگه ئەو تاقم و گروپ و کەسانه، پێش ئەوه ی باسی
زمانی یه کگرتوو یان بکر دایه، ئەو هه تگا وه یان له خۆوه
ده ست پڤ ده کرد و زمانی خۆیان له ووشه ی
داگیرکه رانی کوردستان پاک ده کرده وه ئەوسا باسی
ئەنفالی شیوه زمانی هه ورامی و زاراوه کانی تریان ده کرد.
لڤ ئەم شیوه نکولی کردنه ی به شه کانی دی زمانی
کوردی، بیچکه سۆرانی، ده بیته سه ره تایی جیا بوونه وه ی
ئەو شیوه زمانانه و دروست بوونی چەند نه ته وه یه کی
تر له ناو ئامیزی نه ته وه ی کوردا، که داگیرکه ران پڤ
دلخۆش ده بن.

نووسته‌ی به زوانوو ویتا شهرهفا پهیتا

هۆرامان عبدالرحمان

کوردایهتی یان ئایرنیایۆ

شاخهوان،، بهریتانیا

نارو بو نهگهر سایته کوردیهکا تهماشه کهرو به داخۆ وینو که چند کهسانییۆ به نامی نووسهری، چی لا و چۆ لاۆه و چیروو چهتره و کوردایهتیینه گهرهکشانه برمانا، که گویا دلّسوزی و خهم وهری نهموه کوردیهنی و به بههانی زوانی یو گرتهی کوردی، به شیۆیۆی نا رهوا سهرو داواکاری هۆرامی زوانهکا منویسا و هجووم کهرا سهروو نا رۆشنییره هۆرامیا که نانا دلّسوزانه کار کهرا تا زوانهکشه که کۆنترین زوانی کوردیا، که رۆیۆ جه رۆا پههش نوسیا، دلّینه نهشۆ و پی جوره بهشئ جه میژوو نهموه کوردی زینده منووه، به ناحزا ههمانهو کوردی مدا قهلم.

دیارا که ئی جوره نووسهری چهمی کوردایهتیشا کورینی و کور کورانه ئینی خزمهتوو دژمنا نهموهکهیمان. ئینی گهرهکشانه بهنامی زوانیۆ ناژاوی ناوچه گهری کوردستانه دروس کهرا..

کیشهو هۆرامیهکا زوانی یوگرته نیا، ئیمه کیشهما نیا چ زوان یا زاراۆی بو به زوانی رهسی کوردی، به زهبرو دهسهلاتی یان زرووفی. هۆرامیهکی خهموو زوانی هۆرامی موهره نهک ناوچه گهری.

کۆتایهینه ماچوو (تهعریب و تبعیس و تهرحیل) کۆلش به خهباتوو نهموه کوردی نهان، هۆرامیچ کوردی رهسنا و به ههر شیۆیۆ بو زوانهکیش پاریزنو.

گردیما مزانمی که زقان جه دیدی ئەکادیمیۆ، یان پیناسه زانستیهکه یشۆ به وهسیلیقی پهیقهندی (کومونیکاسیون) پهی نهنیاوای مهردمی جه یوترینی و وسته راو کارهکاو رۆژانهیشا وهسفریان. بهلام چیگهنه ههر کس زقانوو ویش بهکار بارو بریف ئیمتیازی خاصی هورگیرو. یوشا ئانه مافیقی سونهتیش به گا ئاقردهن، یوتهریچشا شهرهفیفای پهی نا تاکیه که پا زقانوو ویشه منقیسو و ههم وهفادارییویچا پهی نهوهکا، یان جیلوو دمایي هورگیرو نا زقانیه.

زقانوو هۆرامی جه تاریخهنه لاپهری فریش نهخشنیی، ههم پسه زقانی ئیداری و ههم پسه زقانی نهدهی. ههر جه سهردهموو ساسانیهکافه گیرهش ههتا سهردهموو نهرده لانیهکا ئی زقانه برهقیقی فرهش بیهن. بهلام بهداخۆ چی چهرخه تازهنه به سهبهبوو فاکتسه سیاسی و کومه لایهتیهکافه کهمیف پشتگو قزبان و رۆشنفکروو هۆرامیچ تهسیریهی فموقهلعادهش قهنه کریان، که ههمیشه بهداخۆ پا زقانیه منقیسو که نارو دهسه لاتش ههن. ههرپاسه قینمی که رۆژنامی و کتیبی و قهلا کریا کوردیهکی فرمهتر تهنیا به (زقانی) حاکم که دهسه لاتش ههن منقیسیا.

به پهی لقاو من، مادام نارو کهشوو ههقیقی (دیموکراتی) ههن جه کوردستانه، مشوم رۆشنفکروو هۆرامانی نا تهلیسمی مارو، پهی ئیمیه هاندهریف بو پهی تهماموو نووسهرهکا تهری هۆرامی، تا دهس بدا قهلم و به زقان و ویشا بنقیسا ههتا زقانه قهديمیهکشه که ریشهو زقانه کوردیهکان، بیقه سهرو کاغزی و جه میدان و نهدهب و فهرهنگهینه ههر پیسه دۆرانوو سهیدی و مۆلهوی و بیسارانی و هتد... بتاقو میدان داری کهرو.

شهخسیهتو گرد قوم و نهژاد و میللتهیقی ئینا پا زقانیشو که قسیش پهنه کهرو، که فهرهنگهکهو ویش پا زقانیه مشناسو بهخهلیکی تهری، پۆکهی ئیمیه هۆرامی زقان مشوم نا شهرهفیه دهیمی ویمه و دهس کهرمی به نویستهی و کیانمیش پهی میدیا کوردیهکا.

پا هیوانا نادیحی باوشیفهی وه لاش پهی کهرافه، ههتا فهرهنگی کوردی رهونهقتهر برمانو، چونکه راسهکیش گوش نهداي به زقانی هۆرامی فهرهنگوو کوردیش پهنه زاییف بو.

بهیدی! با به هۆرامیانه بنقیسمی چونکه پسه شاعیر فهرماقو (به زقانوو وی نویستهی ریزوو وی گرتهیا).

تندی و تیژی

سیامه‌ند هۆرامی/سوید

تندی و تیژی ئارو عیراقه‌نه فرهن و ئانا چی هه‌فتا دما‌ییچۆ یاوان کوردستان‌یچ. سازمانی و گرووپی جورا و جوری کارساته‌کا هۆلیر و مه‌خمووریشا مه‌حکومی که‌ردی و بیزاریشا به‌ر و‌ست.

جه پالوو ئینه‌یچه‌نه بریۆ شه‌خسیه‌تی ئیسلامی‌یچ چی لا و چۆ لاوه‌ م‌دا نالا و م‌دا بزمارایچ. باس که‌را و ماچا: وجوودو تندی جه کوردستانه‌نه ه‌نوو ئانه‌یه‌نه که ده‌سه‌لاتی کوردی را مه‌دو به ئادیشا که به‌شی فرهو کومال‌گایه‌نی حکوومه‌ت مه‌رزناره و ئینه‌یچه‌ بو به بایسوو تندی و تیژی.

هه‌ر به ناسانی دیارا که ئی جوره باس که‌رده‌یه توعیۆ ددان نیای به که‌رده‌وه تروریسته‌کان. یانی چوون ئازادی و دیموکراسی نیا، ئی تروری کریا، یانی دوورۆ و‌سته‌ی خه‌تکی جه خه‌تا کاره‌کا و به توعیۆ په‌سه‌ند که‌رده‌ی تروری و مه‌شرووعیه‌ت په‌نه دایش.

راسا که جه کوردستانه‌نه نا دیموکراسیه که مشیو بو نیا، به‌لام جه چه‌موو خاوهرمیانه‌یه‌نه، ئانه که جه کوردستانه‌نه هه‌ن چیۆیۆی تابه‌تیا و کوردستان سه‌ره‌راو که‌م و کورپاش هه‌ر فره نینا وه‌لی هه‌م‌سایه‌کاشه‌نه. تازه نه‌گه‌ر دیموکراسی‌یچ نه‌بو سیاسه‌تی ماکیاوی و نا ئینسانی تروریستا جه هه‌ر شه‌راپتیه‌نه مشیو مه‌حکووم کریو. ئیسه و‌یه‌رده جه هه‌له‌یی و مه‌حکووم بیه‌ی ئی جوره ده‌لیل تاشایه ، با بزانی نایا به راسی گرووپه ئیسلامیه‌کی هه‌فتشا هه‌ن سه‌رو نه‌یه‌ی دیموکراسی گله‌یی و گازندیشا با؟

په‌ی ئینه‌یه لازما جارپوته‌ر سه‌روو دیموکراسی وردی بیه‌یه. دیموکراسی پاسه که تاریف کریو، یانی حکوومه‌توو مه‌ردمی، یانی حکوومه‌توو هورچنیاو مه‌ردمی. په‌ی به یاگه ئاره‌ی و راوه به‌رده‌ی ده‌ستووراییۆی که نا مه‌ردمیه نیانه‌ره و منیوشاره.

ده‌ی سازمانی مه‌زه‌به‌یی و ئیسلامی هه‌ر جه راوه چه‌نی ئی پرنسیپا ناته‌یه‌نی و ناریکینی. حکوومه‌تی خودایی و ئاسمانی، ده‌سووری خودایی و ئاسمانی مشناسو و مرمانو. ئی ده‌ستووری خاسی با یا خرابی ، فه‌رق مه‌که‌رو ، هه‌رچی با، مه‌ردمی نیه‌نی و دوورینی جه دیموکراسی. وه‌ختیۆ ماچی حکوومه‌تیۆ مشیو مه‌ردمی بو یانی ئانه که ده‌ستووره‌کیچش مشیو مه‌ردمی با.

مه‌ردم و به تابه‌ت مه‌ردموو مه‌مله‌که‌تیۆی یانی چین و تۆی و گرووپی جوراو جوری. مه‌ردموو کوردستان‌یچ یانی پیک نامیوی چیمه‌نه، به مه‌زه‌هب و زوان و ته‌نانه‌ت کولتووری جوراو جوریچۆ. دیموکراسی یانی حکوومه‌توو ئی مه‌ردمه جوراو جوره‌یه و به پاو ده‌ستووراییۆی که ئی

مه‌ردمیه نیابوره و شیوه‌و راوه به‌رده‌یچشا هه‌ر ئی مه‌رمیه دیاری که‌رده بو.

به روشنی دیارا که ئیسلام دین و مه‌زه‌به‌کیته‌ریش قه‌بوولی نیه‌نی، و که‌سه‌کاشا به گومرئ مشناسو و وردیته‌رین باسوو ئادیشا سه‌روو ویش به دژمنایه‌تی چه‌نی خودای مدو قه‌لم و جه و‌ه‌راوه‌رشۆ پرچه‌مه‌و جه‌هادی هور که‌رو، به‌رابه‌ری ژهنو بیایش په‌سه‌ند نیا و هه‌ر ده‌ستووریۆ که چه‌نی شه‌ری یو نه‌گیرووه لاشۆ ر‌هدا و دژایه‌تیش که‌رو.

دیموکراسی جه به‌ره‌توو ویشه‌نه جوریۆ پیه‌ره که‌ی که‌رده‌یا و پیسه هه‌ر که‌یه‌یۆته‌ری نورمی و ده‌ستووری و پرنسیپی ویش هه‌نیش که به پرنسیبه دیموکراتیه‌کا مه‌شورینی(یانی نازادی به‌یانی، نازادی دین و باوه‌ری، نازادی بی مه‌زه‌به‌ی، جیایی مه‌زه‌به‌ی جه دۆله‌تی ، مافی هورچنیه‌ی و هورچنیا، نازادی وی نیشان دای و په‌سه‌ند و پاریزنای به‌رابه‌ری ژهن و پیای و ، ...)

که‌یه‌یۆ متاؤو واردوو که‌یه‌و دیموکراسی بو که ئی پرنسیپا بشناسو و به‌روشنا راوه، نا که‌سه که‌ناماده نیا ئینیشا و‌ینو، نه‌گه‌ر ناماو راو که‌یه‌یش په‌نه نه‌دريا مشیو گله‌یه‌یش تۆ ویش با.

رابه‌ری ئیسلامی جه چورتکیۆنه که و‌زاشه‌ره پا نه‌تیجی میاؤا که نه‌که‌سه‌ریه‌توو مه‌ردموو کوردستانی مسلمانئ سنینی و نه‌گه‌ر ئید و‌ه‌و بازا هه‌تمه‌ن ئیدی متاؤا ده‌سه‌لات گیرا ده‌سو و ئانه‌یه که‌را که ئانا مه‌زه‌به‌یه‌که‌شا موازو و حکم‌ش که‌رو. وهرموو ئانه‌یه و‌ینا تا به چه‌میۆی فرۆ و به قانونی ویشاوه به‌یانه دلی ئی که‌یی و که‌یه‌و ویشا که‌را. چانیشانه که نه‌که‌سه‌ریه‌توو مه‌ردموو کوردستانی مسلمانئ با و سنینیچ با، به‌لام ئانه ئینتر راس نیا که گرد چه‌نی ئیسلامی سیاسی بلا. مه‌ردموو کوردستانی تا رادیۆی فره یاوانه‌نه و مزانو یاؤای به ئامانه‌کاش ئینا گروووو په‌ره نه‌سای دیموکراسیه‌نه و که‌یه‌یۆه که ده‌سووره دیموکراتیه‌که‌کا و‌هرچه‌م نه‌گیرو هه‌رچی بو نا دیموکراتیانینه و نیه‌نه راساو به‌رژهنه‌ندیه‌کاشه‌نه.

دیموکراسی‌یچ پیسه باقی که‌یه‌که‌ته‌ری لازما گردوو قانونه‌کاش بریا راوه، مه‌کریو حه‌رال و حه‌رامشا که‌ری و به‌شیۆیشا قه‌بوول که‌ری و به‌شیۆیشا بازی. دیموکراسی ته‌نیا ئینتخابات نیا. دیموکراسی نیگاداری مافوو ژه‌نا و نازادی به‌یانی و نازادی مه‌زه‌به‌یاچا و .... یانی جه راسیه‌نه نه‌گه‌ر نه‌یه‌ی دیموکراسی به هه‌رمیزان زه‌مینه وه‌ش که‌روو تندی و تیژی بو، سه‌رچه‌مه‌که‌ش گیلووه په‌ی خودوو نا که‌سا که‌پرنسیبه‌کاش مه‌شناسا...

ئانه که ئارو مه‌نته‌قه‌و ئیمه‌نه و‌یه‌رو جه باری فکریۆ رۆتیۆا جه هه‌ل و مه‌رجیۆی تاریخی تابه‌تیه‌نه. مه‌نته‌قه‌و ئیمه‌یچه‌نه زوون داروینیزم ده‌رس مدریو و مه‌ردم به تئوریا هه‌گلی و فرویدی و مارکسی و ... ئاشنا بو. ئیسه‌یچ ئانا پارابول و ئینترنیت و... میدان داری که‌را. کومه‌لگن

- خرابی باسوو نا کناچینه که ئانا کوشتینهشا، دوعا، ماچا حهقهه سالیقهی یهزیدییه بیینه و خودای بهدبهخته کهردی بیینه و دلش شییه بیین کابریقی عهرههیی مسلمانان و ماقیف مهجبووره بیینه دوور جه خانهفادهیش بژیقوو، تا چی رفانه که به قسی ماچا خانهفادهیش ئاردینو و خهکوو دهگاکچیشا محبا ملشهره و به تهقننی و تییلنی و شق و لهق دیاروو دووربینا موبایلآقه درندانه کوشاش. یو سهروو به عهرهه دل بهسهیش و یو سهروو مسلمان بیهیش مدوش قهنه. نیسه ئانا فیلمهکی نینن سهروو سایتا ئهنترنینیو.

دیام پونه گری میاچهمایش بیبینی توکلوو ساقوو داره وهزی پیری و چهیش چهمی بازی نهوه بیینای، ههناسیقی کالش هورکیش و به دهنگیقی گریاوه پهرساش: یهزیدییه بیینه؟

- پاسه ماچا
- نهی بهدبهخت کوچ و کلفهتوو یهزیدیا بدیه نههه چ دامیق کۆتینی و نههه چ میدانیقشا قسینی؟ ئی مهردمه کهی نهجاتش بو دهسوو ئی باقهره دماکوتاقه؟ لابهره خرابی بازه! ئهر وهشیقت پهنهه گیلنو؟

- وهسه؟ ماچا ههساریقشا تازه نیستهنتو ههر فره نو زمینی مشو، روجیاروو ویش ههنش و میانگینو دهماچیش ئینا بهینوو سفر تا چل پلانه و ئاقیقهی فریچش ههنه و...
چهنی قسهکا من بهرقوو بزیقی میاچهماش پیکا و گری تهقیلیش رهمنیقه و ماچو: ههسارهی تازه؟ دهی دینم دنیانه نیا، دافو مزگانیت کهردهبیی حهتمهن مزگانیت دینی، نهی ئافهرین بهی خهبری وهشیت! خاسا مهردمی زانان؟ حاجی حهسهنی زانان؟ ئهر نهزانش بهش بیاقیش پهنه، بهش کوچیف نا کری یانهه ههرزان کهرؤ!

دهسم کهرد خقای و باسهکهه پهنه بری و پهرسام: دهی کریها یانه به ههسارهی چیش؟

وهشیینه گیسایینه و ماچو: چهنی کارش نیا، دنیقتهس بیزیوقه دهرهتانیتهری وهشی کهرؤ. قهرمهچی تهنگی کهرؤقه، ئیتر مهردم سهروو تهپولکا مهگژیو، سهروو ئیرسی ئانده نهمیاقه پهنی، تازه نهگهر ئیدیچ فوتیو ئانا یوتهر ههن، ههرچند سهه کۆری به ساقی بهری یانهو بازیقی کۆچهو تهمیشا پهره مهبو بهلام ههر خاسا.

دیا سهعاتهکیشهره و ماچو: دیرما مشیو بلوو، با بلوو و ئی خهبریهچه بهروو بهی یانهی. لا تو وهش!

- ههر وهشینه بی!
تا پیچوو کووجهکینه گم بی ههر دیانی شونیشهره.

به پهل خهریکینی خورافه تهکنا و ملای ملا وهرؤ. دیارا کوسپی دما کونهیچ سهرهراو ئی روتیههه مۆجی خیزنا. جه باری سیاسیچو کیشهو ئارویچ ههر پیسه هیزی کیشهو ئازادی و دیکتاتوریا. حکوومهتی مهنتهقهی گهرمکشانه یاگی سهدامی به سهدامیوتهر (مهزههیی و یا عهرههیی) پهر کهرآوه و مهردمیچ ئازادیش گهرهکا. دۆلتهی نا مهردمی سهرهراو کیشا بهینیشا، جه دزایتهی کهردهی چهنی دیموکراسی، گرد نجو بابه برینی و بهی چو وستهی لا چهرخا ئازادی، نامادینی گرد ناکوکیوشا بنیا لاوه و دهس و زانه دهسوو یوی. ئارو جه کوردستانهه دهنگوو ئازادی و دیموکراسی جه گرد یاگیوو مهنتهقهی بهرزتهرا و مهردموو کوردی نامانهه میدان و داواو مافهکا ویش کهر. جا سرشتیا که نا حکوومهتی پالوو شهره دهنووکاشانا به ئاشکرا و نههان بهیانه میدان و سهرجهه ئانه که ئینا وزهشانه به کارش بارا تا نا دهنگیه جه گلویههه خنیکنا. بهی ئینهیچه خورافهو مهردمی لاشاوه بازارییی کارا و ئاشنان، پهرمش پهنه مدا و کسهیش وهشی کهر، میزاوه و مسانا و نامادیشا کهر تا به ههر کاریوی نا ئینسانی واداریشا کهر. ئینی حکوومهتینی و دهسهلات داری و گردیچ سالههان چهشتی سفرهو چهربوو دیکتاتوریهی و بهی پاریزنای ئی سفرهیه جه هیچی کو مهکهرآوه. جا پۆکهی ترور پهنهش کریو بژپوو و دهسی قورسیچ شانو.

ههساره و دوعا

داره کفه

20070426

میدانهه سهروو قهنهفهو لا چنارمهکیو پیسه گرد جارا به دۆختی وی ئاساییو، به چۆخه و رانکی ژهرهژی و کلاشی چهرمیقه نیشتهمبیره. لقانی رهشو، ههردی دهسیش نیی بیینیش سهروو چهمهو گۆچانهکیش و لقابی خهیلیره.

سلامم کهرد. لاش کهردو و دیام پونه، چهیش ئجی سهفهریقی دوورنه گیلنن و داستانی دهیان داخاشا پهنهه.

- سلام، خاسهنی گیان؟

- وهش بی مامو

- فهرماقه بنیشهره، دهنگ و باس؟ بنیشهره!

نهختیف چیلآقه و سهروو قهنهفهکهریو نیشتاره و قاتم وهرهتاقهکش وهشا.

- ئهری خهریکا سهیی وهشی با.

دهسیقش بهرد بهی کلاف و مشکیهکیش و قهر و دهقیقش پهنه کهرد. چهنی بهر کهردهی مهشیقی سمجی دۆروو دیمهنیشههه نهفاخووش کهردو و ماچو: دهنگ و باس.

قاتم خاسی یا خرابی؟

- ههردی!

په هه له بجه ی وه هارو موزه خانوی

هه ورامان عه بدولره حمان
1999/3/28

وه هاری...قابه قاقو ژه ره ژابی
هازه و دهره یی و کوابی.
رهنگه و ئالو و آله و گوله چه قالاو، مروو و شیلانی...
چرو سۆزی...
دارو ده و هه گردهش سۆزی...
ده گایچه نه، گاله گالو سایبرو حه مه قاله ی و سه روه ت
و لالو حه سه نی فره فره وه شبی.
دهنگی وه شو مام فه ته یو ، گوله خانوی کاک عۆمه ری
بی...
قریوه و کریکاره ده سله پ زبرو دلی میوه و
لانساروقه دپالایی..
دوو که لو شو خوشه نگ و قه دباریکاو بالابه رز او دلی
باخابی..
ئاسمانیوی هۆروسابی..
قویی به رزی و کلاوه چه رمی دیمه نشابی..
زیره و ههنگیو هه چه هه چه دمای عه سراو ئولاو
ده گن و مام عه زه ی بی.
فره چیو پته ری وه شته ری تیکه ل و سیمغۆنیاو
سرووشتی بی...
جه لالو ویما... جه هۆرامان..
ئینیشاگرد که رو باقه به ناسکترین په ته و سوز و
تاسه و دووری ئۆدیمو سه رچه ده کا به سوشو،
به ههستیوی فره ناسک سه رو مه زاریتاوه
منیه وشه ره.

* * *

ئازیزه کام!
ئه ی ئانیشا هه رگیز هرگیز ویرم مه شدئ،
چا روؤن نیه نا چه نیتا... خورشیدیخواهر ساحبه نه فره
دیر هورمی
هه ساره کی شه وییچ چه می منه نی فره کز گرا.

هه رچن گمندی چه نه مۆ... سه رزه مینی پانو زلی
هورنه گرتیدی
به لام که گیلان باوشه و ئه دیم... ئۆ هۆرامان
ئه ری .. ئه ری
که ئامانی بنه و که شا..
دلی ژه ره ژا... بنه و وه زا!
چوون تا مه رده ی عاشقشانا...
عه شقو کوا هنو وه روی
هنو وه زا.. هنو چنوورو به ره زای
ئاوه خته به رزته رین کو... پیرته رین دارو وه زی...
زه ریفته رین گولو که شی
که رو نامی گردیتاوه.

* * *

من هه رمه وه...
مه وه لاتا ، ئه گه ر گه ز گه ز ئاسمانم په ی کونکریت
که را
وه نه م ته نا
ئه گه ر سه رچه ده کا گردی مینریژ که را
مه وه لاتا
ئاوه خته سه رهم منیه و سه رو خاکیؤو
سه روسینه و گردیتاوه.

جه هه رسه و گه رمه و چه مامۆ سلامتتا وه نه... من
هه رچیگۆ (ئه ی هه له بجه)...
چی په نجه ره مزایه وه، چی دوو که لستانه وه سه رنج
مده و
من هه ر چیگۆ جه سه رچاوه و روحیوی بی ده نگیؤ
بنه ماو شیعریم په ی نویسته نی
پی ته مینه چه مچه مه بروش
کلاشو فه ره نجیت که روه نه عه شقی سوورت
زینه که رو...

پی ته مینه مه وه لاتا ...

خه متا نه بوو
راهه رکه رو .. په جا را
گیره خاسته ر وینوتاوه.
ملمن به موو.. ئۆ بالانبو
ملمن کوبسان ... ملمن شاهو

ئۇ ھۆرامان...
 چىرو سەيەو نەريويەنە.. سەيەى كەرە
 پەسە دوى ئاسكا
 يان بالدارا.. تەژنە تەژنە
 فرە فرە تەژنە
 چەم پەر ھەرسى شادى بيمى
 * * *

ھەرويرمەنى.. پەسە شىروى...پەسە شىرامى
 وىردەو سەروزوانىمەنى پەسەو حاجى
 پەسەو خانى
 عەشقو وەشەويسىمەنى پەسە مۆلەوى و بىسارانى
 توم ھەر وىرا...
 جە گردى خاستەر
 پەسەو و شەو ھۆرامانى.
 * * *

بەلام ئازىز!
 من مەزانوو
 چى پايىزو وەھارىنە دەمايىن مەنزىلەت بەردەن ئۆ
 كو
 ئۆ كام ھەوار
 ھۆ برىنە نەسرۆتەكەم
 چى وەختەنە...
 چى ئىرو فەرتەنەنە...
 ئىناى كام ھۆبەو عشقىنە...
 ئىسە ئىناى دەورو كام ئىرى سوورىنە... مەنەنيەرە
 تەريپەنى و ھەلمىت ھورزو.
 * * *

پا گردو مانبايە يو،
 پا گرد بى قەرارىيەيو
 وىت تاق... نا .. گردىتا
 ئەدات.. تانەت...والىت... برات.
 لوایدى كام شار... كام كەش
 كام دەشت ... كام كو.. كام ھەرد
 گلەيەكام كوگە بەرو، ئى ھاوارا ئۆ كى كەرو،

ئى گرد ئانو ئازارا چكو بىئۆرە
 ئى ھەرساو ئى ھەنسكا
 چەنى كۆلىم كە فرە قورسا
 چكو بىئۆرە
 ئى گردو كۆتو زنجىرىە چكو بىئەورە
 چكو... چكوو...
 ئەھا .. زانوو
 پەيمانمەدان... ھەزار پەيمان
 ئاوەختە گىلانچى لاتا
 سەرو تروپكەو عەنەبى كونى...كچيو سەرو بىياويەيو
 ئەھا .. منارىوى چەرمە ھەن...نا... نا
 چانا ملو ئۆلاتەر لا جەريەى گەرمو وەشا
 نا... نا... چا نا... ملو سەرتەر پەى شىروى...فىنك تەرا
 نا...ئازىزم چاگەيچە نا
 كە ئىستىمۆ
 ملىمى خزمەت ديوە چەرمەكەو وىما
 گۆرەو بەسام
 ئۆ لاو سەيدى
 فرە وەشكەلام
 با ئاد واچو باوشەو تونەو شىرىنىنە بىئەوشارە.
 با ئاد چرو احمدەد موختار بەگو جافى
 ئۆ موزەخانەو گۆرانى
 سلاام...سلاام
 * * *

دنيا خاموش جواب نيا
 گرکەس مديو عەلەيک نيا
 شار بىدەنگا راويەر نيا
 سلاام ... ديسان سلاام
 * * *

ئەرى ئى سلاامە ئانە چى ھەر نەسناوہ
 ئەرى ئا كورپە لکانەنە ئا مەمەيە ئانە چى ھەر
 نەکنياو
 ھەر تىرنەبى
 ئەرى ئا چايە نەتاوياوہ
 ئا رادوينە، ئا ريشچەرمە ھەر واش مدو نەكوشياوہ
 ئا ھورينەو پىکايە ھەر مدو وەنە ئانە چى ھەر
 نەكوشياوہ

چی تلیاک ھۆرامانەنی وەلا بیۆ ؟؟!!

نەردەلان عەبدوللا
2007-2-15 ئەلمان

ماویوا جە میدیاکاوە ، دەنگووباسو
بلاوھیبەیی تلیاکێ جە ھۆرامانەنی
مژنەمێنە. دیارە ھەرسەر جە ویرکەردۆ وۆشۆ پەیی ئی
مەسەلە گۆری مېوانونە. منیش حەزکەرۆو جە
ویرکەردۆ وۆمۆ ، چن قستیوہ سەرۆو ئی مەسەلێ
کەرۆونە. دیارە ناوچۆ ھۆرامانی ، سنووریوہ فرەش ئینا
چەنی ئیرانی . تلیاک کیشایش ، جە ئیرانەنی فرە بلاوا.
پاسشە سەرئامان ، کە فرۆ جە گەنجەکا ئیرانی ، خەریکو
تلیاک کیشایەنی . دیارە حکومەتو ئیرانیش گەرکشا ئی
دیاردەیی جەگروو کوردستانینەنی وەلاوہ کەرۆو. بەداخۆ
حکومەتو کوردستانیش ، ھەتا ئیسە ھیچ ھەرمانیوہش
دژو ئی دیاردە ترسناکەنی نەکردن . ئیران پێ یەکمجاری
، دەستش کەرد پانەیی کە جە ناوچە سنووریەکانی تلیاک
وہلاوہ کەرۆو. ھەر بۆچی ھۆرامانیش ، یەکمجار تووشو
ئەو شەییەنی بی. سەھوئیوہ تەرۆو ئی نەوشیەیی ، ئانەیی
کە ماویوہ فرە ، ھۆرامان چیرۆو دەستو ئیسلامیەکانەیی .
چا وختیشەنی کەس نەیارانش بە ناشکرا مەشرووب
بوہرۆو، چونکێ ھەرسەر مەشرووبش واردەبوو،
یەکسەر گیرتەنشاو فرە نازارشا دان . جگە چانیشە ،
ئیسلامیەکی ووشا خەریکو تلیاک وورەتەیی بیەنی ، چونکە
ئالی تلیاک وورەتەیی ، داھاتو سەرکیشایەن . سەھوئیوہ
تەرۆ ئی نەوشیەیی ئانەنی ، کە گەنجو ھۆرامانی
وہزعیوہ فرەخراپشاھەن . فرەشا بیکارینێ و ھەرمەنەشا
مشتەمەگنۆنە. نارو جە ھۆرامانەنی ھیچ چیرۆو
گەنجیش نیاجەنی . نە سینەما ، نە سەیرانگا، نە نادێ
سپۆرتی ، نەنادی کۆمەلایەتی. جگە چانیشە ، ھۆرامان جە
فرەخزەمتگۆزارێ تەرۆ بێ بەشە. ئیتر ئی وەزە
ناوشنیشە ، گەنجو ھۆرامانیش بەرۆو حالەتیوہ فرەخراپ
بەردن . فرەشا تووشو ناومیدی جە ژیاوی بیینی.

ئیمە مشۆ چیش کەرمینە ؟؟!!

پنویستا پێ رووبەرۆو بیەیی ئی نەوشیە ترسناکەیی ،
گرتو خەلکو ھۆرامانی ناگادارکریوہ، جە ئاکامە
ترسناکەکا ئی نەوشیەیی ھۆشیارکریوہ. مشۆ
ماموستیکی جە مەکتەبەنی ، خویندکارەکا
ھۆشیارکەرۆو، ھۆلدانی سیمیناری تاییەت پەیی ئی
نەوشیەیی بینانی . مشۆ دکتۆرەکیما ھۆلدانی ، جە روو
تەندروستیوہ ، ئی نەوشیەیی پەیی خەلکی شیکەرۆو.
مشۆ ئەلا وتاتەکی فرە ھۆلدانی کە زاروولەکیشا تووشو ئی
نەوشیەیی نەبانو ، ھۆلدانی بە ھینمی چن زاروولەکا
قسی کەرانی ، نازانی تلیاک زەفرشا پەنە بەروونە .

ئەری ئا نانو سەرۆو ساجیە ھورنەدریا
ئەری ئا بانگە ئا سەلاتە نەبریاوہ
خو کەس نیا...ھیچ دەنگ نیا
ئا ماموسا چا دەرسەنە مەزانوو چی ھەر نەزیارہ
ئا زاروولی دلی خوئی کەیی ھورزاوہ...ئەری دیرا
فرە فرە دیرا
ئەری تاکەیی... گەلۆ تاکەیی
ئا ماشینە، ئا مەکینە عەنتەر 70 چی نەیاوا
ھەر نەیاوا...
* * *
ئاخ چیش بیەن
چی موزەخانە کوردیەنە چیش قومیان
چیش قومیان پیسە ورد ورد
گردو خەلکیا جە گۆرہو وورد
گرد و تینی... تا نەفخی سوور ھایش مەبووہو قۆمو
کوردی
ھورزدی.... مەوسدی
ھورزدی دیرا قۆمو کوردی
ئانا چەخماخووی روشن دانش مەژگو جوانو کوردی
لەفشی کەردەن یاگی بتەو قەومو کوردی
* * *
ئیتەر منیچ پەشیو اسا
تن تن چرو
پسە کەرەنای
ئەیی قەلەمە دەنوو ک سوورہ ئاتەشیەکەم...ئامان
پەلەکەرہ...وہخت نەمەنەن
ھورزە فارە شیوہ فکرو سەرۆو سەردارو کوردی
با سەربەرزبوو نەسلۆ کوردی
خەمت نەبوو
ھاوکارمانە شورەسووارو مەیدانو جەنگو کوردی
بەلام داخ...ھەزار جار داخ
من چیشکەرۆو
ئینا وەرەنە قۆمو کوردی
پی گردوئاخو داخاوہ
من چیشکەرۆو کردگارو خواو کوردی
* * *

مشۆ نووسەر و روشنیبەرەکی ھۆرامانی ، خەلکی بە گشتی
چی نەوشیە ترسناکیی ناگادار کەراویو و ، کۆروو
سیمیاری خاس پی ئی مەسەلی گیرانە .

ئیمە مشۆ فرە ناگادارو ئی نەوشیەیی بیمینە ، چونکە
ئارو ئینایمی سەرەتاو ئی نەوشیەیی ، گەر ئارو
چارەسەر ش نەکر می ، دمارۆ کەسیما مەتوامی چارەسەر ش
کەرمینە

(2007/3/25)

aso752000@yahoo.com

)
(

.6

.7

:-

.1

!

.8

.2

.9

.3

(25)

(30)

.4

.5

Hawraman Journal

Number 8

Copyright Hawraman All rights reserved

www.hawramannet.tk

Email: assobyari@yahoo.com

